

ΕΤΟ ΠΕΡΙΩΔΙΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ ΝΕΑΡΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

Ο γοητευτικός και άρπαιος εικοσιετταετής αρχιστράτηγος Ός. Η έρωτική του αλληλογραφία. Ένας κελύς σύντομος γάμος. Ραδιουργίες και μίσση. Ο πρώτος έρωτας χωρίς όρια. Ο Ός φυλακίζεται. Σπουδόμενος στρατηγός προβάλλει τη δόξα του Βοναπάρτη. Τρυφερά συναντήσεις και σκληροί χωρισμοί. Ο Ός στον πόλεμο. Τρυφερές έρωτικές επιστολές

οντά στους τόσους νεαρούς και άγευτούς άνωτέρους άξιωματικούς που διεκρίθησαν κατά το δεύτερο έτος της Γαλλικής Έπαναστάσεως, άσφαλός ό πιδ δημοφιλής κι ό πιδ σπουδαίος ήταν ό στρατηγός Λάζαρος Ός. Ήρωας, ψηλός, γοητευτικός, έκλάβωνε με τά θάληγγο του αυτά κάθε γυναίκα που τύχαινε μπροστά του. Ο εικοσιετταετής αυτός άρχιστράτηγος των Γάλλων, ό «παυλοπιμένος αυτός άγγελός», όπως τον έλεγαν οι στρατιώται του, ήταν μια ψυχή γεμάτη άγνά ιδανικά, ευαίσθητη και τρυφερή, άβια νύχτι τις πιδ ώραιές και πιδ ρομαντικές έρωτικές περιπέτειες.

Άλλοιμονο όμως! τό έρωτικό μέρος της ζωής του—καθώς φαίνεται από την ανέκδοτη έρωτική του αλληλογραφία, ή όποια έξεδόθη τελευταία στο βιβλίο, κ' ή όποια

άποκαλύπτει ότι ή πολεμική ατή ψυχή έκρυβε θησαυρούς όλοκλήρους ευαίσθησίας—είνε ένα μυθιστόρημα όπου ή ήμερες της ζωής και της μελαγχολίας είν' άσυγκρίτως περισσότερες από τις ήμερες της χαράς.

Ποτέ άντρούγγο τόσο σφιχτά ήνωμένο από τόν έρωτα δέν έζησε τόσο πολύν καιρό άποχωρισμένο, όσο ό Λάζαρος Ός με τη γυναίκα του.

Ο Λάζαρος Ός που ήταν λογίας στά 1789, όταν έξεράγη ή Γαλλική Έπαναστάσις, έγινε τό 1792, μέσα σε τρία χρόνια, στρατηγός κ' έκοποθετήθη στη στρατιά του Ρήνου. Έκει, στο Τιονβίλ, όπου έλαβε τό βάπτισμα του πυρός για πρώτη φορά, ό εικοσιετταετής στρατηγός έρωτευθηκε με πάθος ένα χαριτωμένο κοριτσάκι δεκάξη χρόνων, την Άννα Άδελαιδα Ντεσσό, την όποια έγνωρίσε κ' έφοη. Μέσα σε τρεις βδομάδες άποφασίσανε κ' έγινε, γρήγορα-γρήγορα, ό γάμος τους. Μά σχεδόν, συγχρόνος με τούς γάμους του, τό μίσος και ή ραδιουργίες των έχθρών του έξασπασαν έναντιόν του δημοφιλούς ήρωος. Ο Σαιν Ζούστ τόν κατηγορεί ως άποκοτητή Έπαναστάση και ό Ροβασπιέρρος τόν χαρακτηρίζει ως «ποικειμονο έξαιρετικά επικίνδυνο για τη Δημοκρατία». Κι' άεαφνο, ενώ ό Ός διήγνε μαζί με τη νεαρά του γυναίκα την όδοή ήμερα του μήνους τό μέλιτος, έλαβε μία διαταγή διά της όποιας διατάσσου να φύγη αδημόνη από την στρατιά της Ίταλίας, όπου τόν μετέβησαν για να τόν άπομακρύνουν από τη Γαλλία.

Μή μπορώντας να κάνει άλλους ό Ός άπελαίρεσε με θλίψη την γυναίκα του κ' έφυγε για την νέα του θέση. Μά, μόλις έφτασε στη Νισσα, συναλέθη με κάποιον διαταγής της Έπαναστάσεως, κ' άπεστάλη με συνοδεία στο Παρίσι, όπου τόν έφυλάκισαν στην ιστορική φυλακή της Κονσιερζέρ.

Έκει, από τό βάθος του σκοτεινού κελλιού του, έστειλε της πολυαγαπημένης του συζύγου τις πιδ τρυφερές έρωτικές επιστολές. Σε μια απ' αυτές μάλιστα της έγραφε πως προέβλεπε τό μέλλον της Γαλλίας κ' ότι ξεχωρίζει μέσ' στο στρατό ένα νεαρό στρατηγό—όχι τόν άυτο του πελά, αλλά τό Ναπολέοντα Βοναπάρτη—τό όποιόν τό έσπου έμελλε να γίνει σέ λίγο λαμπρότατο. «Σεις Δημοκρατίες—γράφει— ό στρατηγός τόν όποιόν αγαπούν πολύ ό στρατιώται, δέν βλέπεται ποτέ με καλό μάτι από τούς κυβερνάντας. Παράδειγμα ό έαυτός μου. Νομίζου ότι ή έλευθερία της Δημοκρατίας, θά κινδυνεύσει, άν ό στρατηγός αυτός είνε φιλόδοξος...»

Στις επιστολές του αυτές, με την έρωτική φλόγα που τις διαπνέει, ένθαρρύνει την Άδελαιδα στις μικρές άσχολίες της και προπάντων στη σπουδή της μουσικής, στην όποια καταγιγνεται με πάθος. Της προσθέτει στο τέλος: «Την άνταμνηθή σου θά την βελής γρήγορα στο γέλιο μου που φέλογεται από άγάπη». Η πιδ ώραιες και ή πιδ σπογγιντικές λέξεις χαράσσονται από την πένα του στα γραμμάτα του αυτά: «Η αγαπημένη σου είνενα βελισταία άδιάκοπα μέσ' στην καρδιά μου. Κυριαρχείς σ' όλες μου τις σκέψεις και ή άγάπη μου δέν κάνει άλλο παρά να μεγαλώνει κάθε μέρα». Ωστόσο, ένκοιμισάται, ή άγωνία έσοιγνε την καρδιά του φυλακισμένου. Δέν ήξερε τί θ' άποίγητι, τί τόν έπείριμενε αδυίο. «Αν τόν μακαροτώσαν, όπως τόνσους άλλους, και, δέν έμελλε να ξαναϊθύη ποτέ πια την πολυαγαπημένη του; Γι' αυτό, μέσα στην άπελπισία του, έφτανε πολλές φορές μέχρι του σημείου να καταριέται

τό μεγάλο του έρωτα: «Πιατί—γράφει στη γυναίκα του—ή μάθε σου μότρα σ' έκανε να με γνωρίσεις; Έσύ δέν ήσουν γεννημένη για τη δυστυχία κ' έμως τη δοκιμάσεις με ένα τρόπο τόσο σκληρό. Αχ, αγαπημένη μου, συγχώσε με...»

Τέλος, μετά την τραγική πτώση του Ροβασπιέρρου και της Τρομοκρατίας, ό Ός άπελευθερώνεται. «Είμαι έλεύθερος, έλεύθερος—γράφει στη γυναίκα του—θάρεθά στο Τιονβίλ όπου βρισκόσαι με τά πόδια, όπως ταίριάζει σ' ένα άληθινό δημοκράτη». Ωστόσο, τή στιγμή που έτοιμάζεται να ξεκινήσει, τού άποαγορεύου ν' άπομακρυνθή από τό Παρίσι, γιατί τόν θεωρούν ακόμα ως κωποκ. Τότε, ύστερ' από πολλούς διαταγμούς, άποφασίζει να προσκαλέση τη γυναίκα του κοντά του. Έκεινη έτρεξε άμέσως στην πρόσκλησή του και ή συνάντησή τους, ύστερ' από ένα τέτοιο σκληρό χωρισμό, υπήρξε κάτι παραπάνω από συγκινητική.

Εικοσικότω ώρες όμας μετά την άφιξη της γυναίκας του, ό Ός διατάσσεται να φύγη για τη Νορμανδία, ως άρχιστράτηγος της στρατίας των ακτών του Χερσούρου. Νεος και όκληρος άποχωρισμός. Η δεκαετής γυναίκα του του φωνέει πάλι για τό Τιονβίλ, ζαλισμένη ακόμα όλοκληρη από τη μέθη μιας συναντήσεως τόσο σύντομης.

Και να τώρα ό Ός άκολουθούμενος από τόν πιστό του σκύλο Πιτί, που πολεμάει έναντιόν των άντεπαναστατών της Βανδέας. Με πόσο πετριωτικό ένθουσιασμό έκινε τον όποιον ή ιστορία έμελλε ν' άποκαλέσει «Ο Ειρηνοποιός» έγράψαι με ήν τη γενική ειρήνη, την όποιαν δέν έπαυσε δέν έπιθυμή. Στά μικρά διαλείμματα του κλεφτοπολέμου της Βανδέας, ή σκέψις του πετάει προς τό Τιονβίλ, την Άδελαιδα, στην όποια γράφει συχνά τούς τρυφερώτερους έρωτικές επιστολές.

Ωστόσο, έκαι κάτω ή μικρούλα Άδελαις πλενται κ' άρχίζει να μετανοή, γιατί έδοκε την καρδιά της σ' έναν άνδρα, από τόν όποιο βρισκται διαρκώς μακριά. Ο Ός την μαλλώνει τρυφερά αλλά τα παράνοια της αυτά και για να την παρηγορήσει την προσκαλεί να πηγή να τόν συναντήσει στο Ρένν. Της στέλνει άκόμη χρημάτα για να φτιάξη πλούσιες τουαλέτες, καθώς θά περνούσε από τό Παρίσι, έτσι που να μπορή να κρατή ή θέση της στο πλεύρο τού ένδόξου άρχιστράτηγου της. Ο Ός στέλνει άκόμη μία πολυαίριστη συνοδεία να την παραλάβη. Έτσι για τρίτη φορά τό νεαρό έλθος ένανταται και πάλι. Η χαρά του στρατηγού είναι άπερίγραπτη, τόσο όσως να την έκδηλώη και σ' αυτούς άκόμη τούς στρατιώταις του τό ίδιο σωμαίναι και με την Άδελαιδα. Έμειναν έτσι κωμένοι τρεις ήμερες, όλη την άνοιξη τό 1795.

Μά ό πόλεμος σέ λίγο ξαναρχίζει. Έπαυκόλυθει και τριτός σκληρός χωρισμός με όλες τις έπιγνεις του και τις άγωνίες του. Η κυρία Ός έναγυρίζεται στο Τιονβίλ. Ωστόσο τώρα μία μεγάλη έλλipsis την έννοχθε στην άγάπη της, ή όποια δοκιμάστηκε τόσο συχνά και τόσο σκληρά: πρόκειται σέ λίγο να γεννηθή.

Έντοματαξό ό Ός συνεχίζει τις νικηφόρες έπιχειρήσεις του και κερδίζει θριαμβευτικά τή μάχη του Κιμπερνόν. Ωστόσο διατείνεται εύλαβητικά στο βάθος της καρδιάς του, σαν ένα ιερό ένθύμιο, την άγάπη του για τη μικρούλα Άδελαιδα. Κρυβει όμως την άγάπη κρυφή τόσο που, βλεποντας να μη μιλήη διόλου για την γυναίκα του, μία μεγάλη γυναίκα της έποχής έλεγε για τόν όρωτο και γοητευτικό στρατηγό: «Στρέφει και σέ μάς τις άλλες γυναίκες τις πλάτες, μα και τη γυναίκα του ούτε τη λογοραζεί καθόλου». Τόσο βαθεία, ζηλότυπα, έκρυβε την άγάπη του.

Τέλος ή γυναίκα του γέννησε ένα κοριτσάκι ποτ τό έβγαλαν Τζέννη. Η χαρά του άρχιστράτηγου είνε πια άπερίγραπτη κ' ένα ένθερο τόν κατέχει τώρα: να γυρίση κοντά στη γυναίκα του, στο παιδί του, στο σπίτι του, και να ησυχάση έκαι για πάντα. Μά μόλις την άνοιξη τό 1797 κατώφθωσε να δη πάλι τη γυναίκα του. Έκεινη την έποχη προειπνίσου τόν Ός να γίνη ύπομνησ τών Στρατιωτικών, μα αυτός ετύθς και τίμος καθώς είνε, έχει βαρθεθεί πια τί υποκοιφαντίας και τά μίσση, άρνεύται να δεχθή και ύποβάλλει μάλιστα την παραιτήση του από τό στρατό.

Έτσι άποσύρεται στο σπίτι του στις 2 Αυγούστου 1797. Τό ένθερο τόν έχει πραγματοποιηθή πια. Μά ύστερα από έξη βδομάδες πέθανε από κοιλιάτωση τριβή, όφειλομένη στην κακοτυχία των έκστρατιών, σέ ηλικία 28 έτών, με τόν βαθμό του άρχιστράτηγου!

Η κυρία Ός έμεινε χήρα σέ ηλικία μόλις 20 έτών. Πιστή στην άνάμνηση τού ήρωος τόν όποιον άγάπησε τόσο τρυφερά, δέν ήθέλησε να ξαναπαντρευτή πια....

